

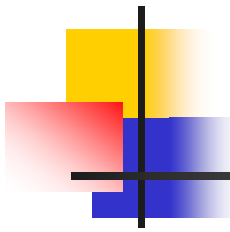
Financiranje američkih knjižnica

Što smo doznali?

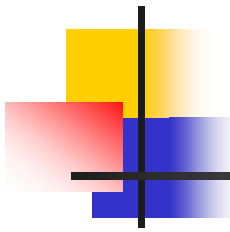
Institute of Museum and Library Services

- IMLS osnovao Kongres 1996. godine posebnom uredbom *Museum and Library Services Act* kao neovisnu vladinu agenciju za dodjelu potpore (grant-making agency) knjižnica i muzejima. IMLS djeluje temeljem *Library Services and Technology Act* i *Museum Services Act*.
- Godišnji proračun ca. 230 milijuna dolara (2001. \$232.321.000 za knjižnice).
- Odluke donose uz pomoć davaju vijeća – National Commission for Libraries and Information Science i National Museum Services Board (imenuje ih Predsjednik, potvrđuje Senat)

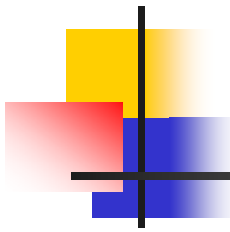
Kako IMLS dijeli novac?

- IMLS financira sve tipove knjižnica i to prema prioritetima LSTA (Library Services and Technology Act):
 - poboljšanje pristupa informacija kroz tehnološki bolju infrastrukturu (državne, regionalne, nacionalne i internacionalne elektronske mreže),
 - osiguranje jednakosti u pristupu informacijama (geografske, kulture i socijalne različitosti),
 - pomoć u približavanju informacijskih izvora “underserved” zajednicama (hendikepirani, funkcionalno nepismeni i sl.)

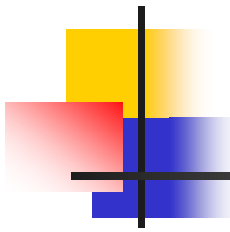
Kako IMLS dijeli novac?

- Kroz program “grantova” IMLS dodijeli 98% svoga proračuna
- Za “grant” se može javiti svaka knjižnica (javna ili privatna), osim ustanova koje imaju federalni karakter
- Na sredstva iz *Library Grants to the States* imaju pravo sve države (prema broju stanovnika) i za njih nema prijava; dodjeluju se svake godine središnjoj državnoj knjižnici, pri čemu svaka država sudjeluje svojim sredstvima (formula 66 : 34), a one dalje dijele ili temeljem potprojekata (uz natječaj) ili podugovora, pri čemu se mogu natjecati svi tipovi neprofitnih knjižnica (školske, visokoškolske, znanstvene itd.)

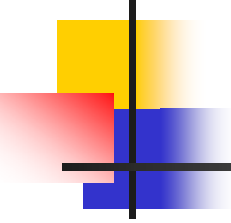
Illinois State Library

- Dio novca od registracije kompanija i automobila ide knjižnicama
- Novac iz federalnog proračuna preko IMLS-a (Illinois ima 4000 knjižnica koje tvore 12 regionalnih knjižničnih sustava)
 - broj stanovnika države Illinois 11,5 mil.
 - 66% IMLS: 6.030.124\$, 34% Illinois: 3.106.428 \$ = 9.136.552 (0,80\$ po st.)

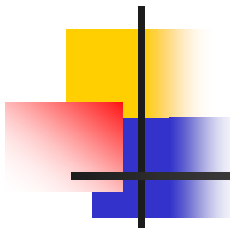
Illinois State Library

- Svi “grantovi” natjecateljskog karaktera
- Library Services and Technology Act
Educate and Automate (oprema)
- Live and Learn Construction (izgradnja, dogradnja, zaštita postojećeg)
- Live and Learn System Automation (pristup Internetu i stvaranje zajedničkih baza podataka)
- School Per Capita Grants

Kako IMLS dijeli novac?

- National Leadership Grants for Libraries
 - prijava i vanjska (neovisna) recenzija,
 - trajanje projekta najviše 3 godine
 - kategorije: izobrazba (pomoći knjižnicama da preuzmu vodeću ulogu u trajnom obrazovanju 21. st.), istraživanje (razvoj metadata, traženje informacija i sl.), zaštita ili digitalizacija (iznad 250.000\$ 1:1)

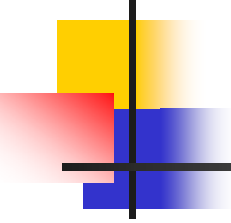
Kako IMLS dijeli novac?

- National Leadership Grants for Library and Museum Coolaborations
 - naglasak na: tehnologiji, izobrazbi, zajednici koju opslužuju
 - IMLS podupire programe koji osiguravaju pristup visokokvalitetnim digitalnim zbirkama obrazovnog karaktera
 - projekt WhistleStop (Truman Presidential Library and Museum)

Council on Library and Information Resources

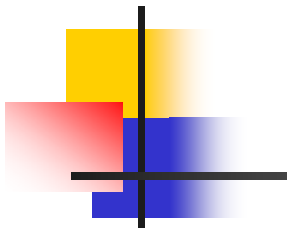

- CLIR – neovisna i neprofitna organizacija, koja, gledajući barem 10 godina unaprijed, djeluje u svrhu održanja i poboljšanja pristupa informacijama generacijama koje dolaze
- Sredstva osigurava darovnicama sponzora, javnih i privatnih fondacija (Gates, Mellon), federalnih agencija i pojedinaca
- Za dodjelu sredstva mogu se s projektima i programima natjecati sve vrste knjižnica, arhiva i muzeja (oni koji čuvaju i daju na korištenje informacije), a povjerenstvo koje o tome odlučuje sačinjavaju znanstvenici, biznismeni, nastavnici itd.

CLIR

- CLIR posebno podržava:
 - zaštitu (nova rješenja u zaštiti građe),
 - istraživanje (premoštenje razlike između potreba znanstvenika i mogućnosti ustanova u kojima rade),
 - digitalizaciju (zaštita digitalne građe, udomljuje Digital Library Federation)
 - sposobnost rukovođenja (u suradnji s Emory University naobrazba potencijalnih voditelja knjižnica, kompjutorskih centara, sveučilišnih nakladnika)
 - ekonomiku informacija (mjerjenje vrijednosti i cijene informacija)
 - međunarodne aktivnosti (posebno u digitalnim knjižnicama)

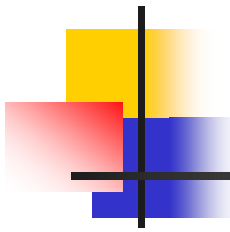

Building a National Strategy for Digital Preservation: Issues in Digital Media Archiving

Commissioned for and sponsored by the National Digital Information
Infrastructure and Preservation Program, Library of Congress

April 2002

COUNCIL ON LIBRARY AND INFORMATION RESOURCES
AND
LIBRARY OF CONGRESS

Neki ostvareni projekti CLIR-a

- Nacionalna strategija prikupljanja, arhiviranja i zaštite digitalne građe, posebno one koja je objavljena samo u digitalnom formatu; strategiju razvili CLIR i LC u suradnji; Senat dodijelio 1.000.000 \$
- Mellon pozvao 15 knjižnica (primio 8 prijedloga) i financirao 7 projekata (Yale/Elsevier project, Harvard/scholarly publishers project itd.) za repozitorij elektroničkih inačica znanstvenih časopisa (uz rješenje copyrighta)

Još neka rješenja

- E-rate, popularni naziv za *The Schools and Libraries Universal Service Fund*, dio je *Telecommunications Act* iz 1996., kojim se namiču sredstva da sve škole i knjižnice (koje na to po definiranim kriterijima imaju pravo) imaju pristup suvremenim telekomunikacijskim i informacijskim uslugama
- Fond godišnje prikupi 2.25 milijarde dolara od telekomunikacijske industrije (duga tradicija osiguranja pristupa telefionskim uslugama za sve po prihvatljivim cijenama)
- Na potporu-popust u plaćanju usluga (s obzirom na profil učenika i lokaciju) imaju sve javne i privatne K-12 škole te javne knjižnice
- Škole i knjižnice imaju popust od 20% do 90% na telekomunikacijske usluge i pristup Internetu (ostatak se plaća iz Fonda)